ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 24ης Μαΐου 1989

σχετικά με την ενίσχυση της ιταλικής κυβέρνησης προς τις επιχειρήσεις Alumina και Comsal, οι οποίες αποτελούν κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/224/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας τάξει προθεσμία στους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο, για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Στις 5 Δεκεμβρίου 1984 και 20 Νοεμβρίου 1985, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της συνθήκης ΕΟΚ σε σχέση με μια ενίσχυση συνολικού ύψους 1 445 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας, την οποία η ιταλική κυβέρνηση είχε χορηγήσει ή σκόπευε να χορηγήσει για την ανασυγκρότηση των κρατικών βιομηχανιών αλουμινίου στην Ιταλία και για την περίοδο 1983-1988. Μεταξύ των λόγων για τους οποίους η Επιτροπή είχε κινήσει την εν λόγω διαδικασία ήταν και το ότι το ύψος της προβλεπόμενης ενίσχυσης είχε θεωρηθεί ότι υπερέβαινε σημαντικά τις ανάγκες του σχεδίου ανασυγκρότησης των κρατικών βιομηχανιών αλουμινίου για την προαναφερόμενη περίοδο, οπότε δεν ήταν δυνατόν να δικαιολογηθεί από την άποψη του κοινού συμφέροντος.

Υποβάλλοντας τις παρατηρήσεις της στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης, η ιταλική κυβέρνηση κοινοποίησε στην Επιτροπή μια σειρά τροποποιήσεων του προαναφερθέντος σχεδίου ανασυγκρότησης, Στα πλαίσια των τροποποιήσεων αυτών, η ιταλική κυβέρνηση, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση της Επιτροπής ότι η υπερβολική ενίσχυση δεν ήταν συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, ανέλαβε να μειώσει το ύψος της ενίσχυσης που σκόπευε να χορηγήσει κατά 200 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας.

Στις 17 Δεκεμβρίου 1986, η Επιτροπή αποφάσισε και στις δύο περιπτώσεις να κλείσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με την ενίσχυση που η ιταλική κυβέρνηση είχε ήδη χορηγήσει ή σκόπευε να χορηγήσει προς τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου στην Ιταλία. Η περικοπείσα ενίσχυση που τελικά εγκρίθηκε περιελάμβανε τις εξής επιμέρους ενισχύσεις: 989 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας με τη μορφή εισφοράς νέων κεφαλαίων, 400 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας με τη μορφή δανείου με επιδότηση επιτοκίου ύψους 10 %, (και οι δύο προοριζόμενες για τον φορέα EFIM και τις δραστηριότητές του στον τομέα του αλουμινίου), επιχορηγήσεις 48,1 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας και δάνειο 7,9 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας, με επιδότηση επιτοκίου προς το κρατικής ιδιοκτησίας χωνευτήριο αλουμινίου του Bolzano.

Μεταξύ των όρων που συνόδευαν την απόφαση της Επιτροπής να κλείσει στις δύο προαναφερόμενες περιπτώσεις τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ ήταν και το ότι η ιταλική κυβέρνηση δεν θα έπρεπε να χορηγήσει καμία επιπλέον ενίσχυση, και με οποιανδήποτε μορφή, προς τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου της Ιταλίας μέχρι το τέλος του 1988.

Αυτή η υπό όρους απόφαση της Επιτροπής γνωστοποιήθηκε στην ιταλική κυβέρνηση με επιστολή της 13ης Ιανουαρίου 1987.

Στις 2 Μαΐου 1985, ο φορέας EFIM (Ente Partezipazioni e Finanziamenti Industrie Manifacturiere) εξαγόρασε τη ζημιογόνα επιχείρηση αλουμινίου Comsal (Compania Sarda Alumini SpA), η οποία απασχολείται κυρίως με την παραγωγή ημιεπεξεργασμένων ελασμάτων.

Δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 11 του νόμου 910 της 22ας Δεκεμβρίου 1986 [1], η ιταλική κυβέρνηση επέτρεψε στο φορέα EFIM να εκδόσει ομολογιακό δάνειο ύψους 150 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας. Το κράτος ανέλαβε να καλύψει τους τόκους του δανείου αυτού καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση. Επιπλέον, το δάνειο αυτό επρόκειτο να μετατραπεί σε ίδια κεφάλαια βαθμιαία και ανάλογα με την καταβολή των τοκοχρεωλυτικών δόσεων.

Με την απόφαση του φορέα CIPE, της 18ης Σεπτεμβρίου 1987 [2], οι ιταλικές αρχές υπέδειξαν στον φορέα EFIM να διαθέσει 100 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας από το προϊόν του προαναφερθέντος ομολογιακού δανείου για τη χρηματοδότηση επενδύσεων στις δύο κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου Alumina και Comsal.

Η έγκριση της ιταλικής κυβέρνησης δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης.

II

Η Επιτροπή, έχοντας πληροφορηθεί την απόφαση της ιταλικής κυβέρνησης να χορηγήσει κεφάλαια για επενδύσεις στις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου με πολύ ευνοϊκούς όρους, ζήτησε με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 1987 να της κοινοποιηθεί το αντίστοιχο σχέδιο ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Η ιταλική κυβέρνηση απάντησε με επιστολή της 29ης Μαρτίου 1988, στην οποία διατύπωνε την άποψη ότι η αύξηση των διαθέσιμων για χρηματοδοτήσεις κεφαλαίων του EFIM μέσω ομολογιακού δανείου με την κάλυψη του κράτους δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και, ως

(1) Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, αριθ. 301 της 30ής Δεκεμβρίου 1986, Supplemento ordario αριθ. 1.
(2) Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, αριθ. 245 της 20ής Οκτωβρίου 1987, σ. 35.

εκ τούτου, δεν χρειάζεται να κοινοποιηθεί με βάση το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ. Με την ίδια επιστολή η ιταλική κυβέρνηση πληροφορούσε την Επιτροπή ότι, από το προϊόν του εκδοθέντος από τον EFIM ομολογιακού δανείου, ποσό ύψους 70 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας προοριζόταν για τη χρηματοδότηση επενδύσεων εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων της επιχείρησης Alumina στο Portovesme (επαρχία Cagliari), ενώ ποσό ύψους 30 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας για επενδύσεις εκσυγχρονισμού, επέκτασης και διαφοροποίησης της παραγωγής των εγκαταστάσεων της επιχείρησης Cosmal επίσης στο Portovesme. Το εν λόγω δάνειο είχε τετραετή περίοδο χάριτος, επρόκειτο δε να αποπληρωθεί μετάξυ των ετών 1991 και 1994.

Το επιβληθέν επιτόκιο ήταν κυμαινόμενο, με αναθεώρηση κάθε εξάμηνο. Για το πρώτο εξάμηνο (1η Δεκεμβρίου 1987 — 31 Μαΐου 1988) καθορίστηκε σε 6,3 %. Ολόκληρο το ποσό των τόκων καθώς και οι χρεωλυτικές δόσεις επρόκειτο να αναληφθούν από το κράτος, οπότε το εν λόγω δάνειο θα μετατρεπόταν σταδιακά σε ίδια κεφάλαια του EFIM, στη λήξη της προθεσμίας.

Με βάση τα στοιχεία που ελήφθησαν κατ' αυτό το τρόπο από την ιταλική κυβέρνηση και από άλλες δημόσιες πηγές, η Επιτροπή σχημάτισε τη γνώμη ότι η χορήγηση κεφαλαίων ύψους 100 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας με πολύ ευνοϊκούς όρους για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων εκσυγχρονισμού και επέκτασης των εγκαταστάσεων των κρατικών επιχειρήσεων αλουμινίου Alumina και Comsal στο Portovesme, περιείχε στοιχεία ενίσχυσης, εμπίπτοντας έτσι στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ.

Η άποψη της Επιτροπής, ότι η χορήγηση κεφαλαίων ανερχομένων σε 100 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας προς την Alumina και την Comsal για τα επενδυτικά τους προγράμματα συνιστούσε ενίσχυση εμπίπτουσα στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, βασιζόταν στο ότι οι δύο αυτές επιχειρήσεις δεν επρόκειτο να καταβάλουν ούτε τόκους ούτε χρεωλυτικές δόσεις για τα κεφάλαια που επρόκειτο να λάβουν. Επιπλέον, και δεδομένου ότι οι δύο αυτές επιχειρήσεις είχαν σημειώσει επί σειρά ετών ζημίες το δε σχέδιο ανασυγκρότησης των κρατικών βιομηχανιών αλουμινίου μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχε επιτρέψει στις ενισχυόμενες επιχειρήσεις να καταστούν και πάλι βιώσιμες, η μετατροπή κεφαλαίων ύψους 100 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας σε ίδια κεφάλαια (ταμείο επιδοτήσεων του EFIM) δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως χορήγηση κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου σύμφωνα με τη πάγια πρακτική των εταιρειών στην οικονομία της χώρας, ούτε συνιστούσε ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ. Επιπλέον, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 1986 σχετικά με τις ενισχύσεις προς τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου στην Ιταλία, η οποία κοινοποιήθηκε προς τις ιταλικές αρχές στις 13 Ιανουαρίου 1987, η ιταλική κυβέρνηση υπέκειτο στην υποχρέωση να μη χορηγήσει καμία επιπλέον ενίσχυση προς τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου μέχρι το τέλος του 1988. Κατά συνέπεια, η χορήγηση κεφαλαίων ύψους 100 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας με τη μορφή ατόκων δανείων προς την Alumina και την Comsal, δανείων που επρόκειτο στη συνέχεια να μετατραπούν σε ίδια κεφάλαια, συνιστούσε χορήγηση νέων ενισχύσεων κατά παράβαση της απόφασης της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 1986.

Έτσι, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 και με επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 1988 έταξε στην ιταλική κυβέρνηση προθεσμία για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

III

Στα πλαίσια της κινηθείσας διαδικασίας, η ιταλική κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολές της 31ης Ιανουαρίου και της 7ης Μαρτίου 1989. Στις επιστολές αυτές οι ιταλικές αρχές παρείχαν στοιχεία για τη χρηματοδότηση με τη μορφή εισφοράς κεφαλαίων, δανείων και επιχορηγήσεων προς τις κρατικές επιχειρήσεις αλουμινίου για την περίοδο από 16 Ιανουαρίου 1986 έως 28 Ιουνίου 1988, περιέγραψαν τον τρόπο εφαρμογής του σχεδίου ανασυγκρότησης των κρατικών επιχειρήσεων αλουμινίου και εξηγούσαν τους λόγους οι οποίοι, κατά τη γνώμη τους, εμπόδιζαν την πλήρη επίτευξη των στόχων του εν λόγω σχεδίου ανασυγκρότησης.

Επιπλέον, η ιταλική κυβέρνηση πληροφορούσε την Επιτροπή ότι για πρώτη φορά το 1988 αναμενόταν από τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου να παρουσιάσουν κέρδη ύψους 3 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας, με μόνη εξαίρεση την Comsal, για την οποία το αναμενόμενο αποτέλεσμα για το ίδιο έτος ήταν ζημία ύψους 4,6 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας.

Σχετικά με την Comsal, οι ιταλικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι η εταιρεία αυτή εντάχθηκε στον όμιλο EFIM με εντολή της κυβέρνησης, στα πλαίσια της προσπάθειας για βελτίωση της αποδοτικότητας των κρατικών επιχειρήσεων αλουμινίου, και ότι η ίδια εταιρεία, παρά τις ζημίες που είχε σημειώσει, ανερχόμενες συνολικά σε 33,7 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας κατά την περίοδο 1985-1987, φαίνεται ότι είναι δυνατόν να εξυγιανθεί, με τον όρο ότι θα μπορέσει να αυξήσει επαρκώς την παραγωγικότητά της.

Σχετικά με το ομολογιακό δάνειο ύψους 100 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας που εξέδωσε ο EFIM, η ιταλική κυβέρνηση διευκρίνησε ότι 70 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας προορίζονταν για επενδύσεις στην Alumina και 30 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας για επενδύσεις στην Comsal. Οι επενδύσεις στην Alumina αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το 1991, με συνολική δαπάνη ύψους 84 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας.

Στα πλαίσια της κινηθείσας διαδικασίας, οι επιστολές με τις παρατηρήσεις της ιταλικής κυβέρνησης δεν περιείχαν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι τα άτοκα και με την εγγύηση του κράτους δάνεια των 70 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας προς την Alumina και 30 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας προς την Comsal δεν είχαν καταβληθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

Τέλος, η Επιτροπή επεσήμαινε ότι στο διαβιβαστικό σημείωμα της επιστολής τους της 31ης Ιανουαρίου 1989 οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβητούσαν ότι τα εξεταζόμενα μέτρα έχουν το χαρακτήρα ενίσχυσης, εξηγούσαν απλώς ότι η επιστολή αυτή περιείχε τις παρατηρήσεις της ιταλικής κυβέρνησης σχετικά με το συμβιβάσιμο των μέτρων αυτών με την κοινή αγορά.

Κατά τις διαβουλεύσεις με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, απέστειλαν τις παρατηρήσεις τους και οι κυβερνήσεις τριών άλλων κρατών μελών.

IV

Η έγκριση της ιταλικής κυβέρνησης για την έκδοση από τον EFIM ομολογιακού δανείου 100 δισεκατομμυρίων λιρών

Ιταλίας για τη χρηματοδότηση επενδύσεων των εταιρειών Alumina και Comsal κατέληξε στο να λάβουν οι εταιρείες αυτές ενίσχυση με τη μορφή ατόκων δανείων. Επιπλέον, τα δάνεια αυτά πρόκειται μεταγενέστερα να μετατραπούν σε εισφορά ισοπόσων κεφαλαίων.

Η καταβολή όλων των τόκων από το κράτος συνιστά σαφή περίπτωση κρατικής ενίσχυσης, καθ' ότι επιτρέπει στις δύο εταιρείες να εξασφαλίσουν την αναγκαία χρηματοδότηση χωρίς να επιβαρυνθούν με τα συναφή έξοδα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι τόκοι που καλύπτονται από το κράτος για το πρώτο εξάμηνο της αποπληρωμής ανέρχονται σε 4,4 δισεκατομμύρια για το δάνειο των 70 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας προς την Alumina και σε 1,9 δισεκατομμύρια για το δάνειο των 30 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας προς την Comsal.

Η μετατροπή των δύο δανείων των 70 και 30 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας σε ίδια κεφάλαια συνιστά χορήγηση κρατικών κεφαλαίων προς εταιρείες με τη μορφή προεγγραφών κεφαλαίου και είναι δυνατόν να εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Για να διαπιστωθεί αν μια τέτοια χορήγηση κρατικών κεφαλαίων συνιστά ενίσχυση στην περίπτωση που η ενδιαφερόμενη επιχείρηση ανήκει στο δημόσιο, είναι ενδεδειγμένο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν κοινωνικά στοιχεία ή περιφερειακές ή κλαδικές πολιτικές, να εξετάζεται εάν σε παρόμοιες περιστάσεις ένας ιδιώτης μέτοχος θα προέβαινε σε μια τέτοια εισφορά κεφαλαίων με τους ίδιους όρους και με γνώμονα το αναμενόμενο κέρδος.

Η χρηματοοικονομική απόδοση των δύο ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων κατά τα τελευταία έτη έχει ως εξής:

Η Alumina σημείωσε ζημίες ύψους 77,8 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας το 1985, 57,5 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας το 1986 και 98,3 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας το 1987. Για τα ίδια έτη, το συνολικό χρέος της εταιρείας ανήλθε σε 943,3 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας ή 155 % του κύκλου εργασιών το 1985, 989,3 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας ή 153 % του κύκλου εργασιών το 1986 και 1 189,8 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας ή 133 % του κύκλου εργασιών το 1987.

Η Comsal σημείωσε ζημίες ύψους 14,2 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας το 1985, 10,2 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας το 1986 και 10,2 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας το 1987. Το συνολικό χρέος της εταιρείας ανήλθε σε 53,1 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας ή 125 % του κύκλου εργασιών το 1985, 68,2 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας ή 156 % του κύκλου εργασιών το 1986 και 72,8 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας ή 142 % του κύκλου εργασιών το 1987.

Με δεδομένη τη χρηματοοικονομική απόδοση των δύο εν λόγω επιχειρήσεων κατά τα τελευταία τρίτα έτη, και ιδίως τις ζημίες που σημείωσαν και το υψηλό σωρευμένο χρέος τους, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η χορήγηση πρόσθετων κεφαλαίων από το δημόσιο προς μια εταιρεία υπ' αυτές τις συνθήκες είναι πιθανόν να εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, όπως προκύπτει και από το σκεπτικό που εκτίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη της 17ης Σεπτεμβρίου 1984 (1) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ στη συμμετοχή του δημοσίου στο κεφάλαιο εταιρειών.

(1) Δελτίο ΕΚ 9-1984.

V

Ενώ η Alumina παράγει ακατέργαστο αλουμίνιο, η Comsal ασχολείται κυρίως με την παραγωγή ημικατεργασμένων προϊόντων έλασης και ως ένα βαθμό με την παραγωγή ακατέργαστου αλουμινίου.

Τόσο το αλουμίνιο σε ακατέργαστη μορφή (κώδικας Nimexe 76.01-11) όσο και τα ημικατεργασμένα προϊόντα έλασης αλουμινίου αργιλίου (κώδικας Nimexe 76.02-12) αποτελούν αντικείμενο εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών. Το 1985, η Ιταλία εξήγαγε 13 178 τόνους ακατέργαστου αλουμινίου και 2 789 τόνους ημικατεργασμένων προϊόντων έλασης αλουμινίου προς τα εννέα άλλα κράτη μέλη, την Ισπανία και την Πορτογαλία. Το 1986 η Ιταλία εξήγαγε 9,194 τόνους ακατέργαστου αλουμινίου και 3 964 τόνους ημικατεργασμένων προϊόντων έλασης προς τα έντεκα άλλα κράτη μέλη, ενώ το 1987 εξήγαγε προς τα άλλα κράτη μέλη 6 480 τόνους ακατέργατου αλουμινίου και 4 902 τόνους ημικατεργασμένων προϊόντων έλασης. Οι εισαγωγές της Ιταλίας από τα άλλα κράτη μέλη, την Ισπανία και την Πορτογαλία ανήλθαν σε 214 718 τόνους ακατέργαστου αλουμινίου και 6 998 τόνους προϊόντων έλασης αλουμινίου το 1985, 183 655 τόνους ακατέργαστου αλουμινίου και 8 323 τόνους προϊόντων έλασης αλουμινίου το 1986 και 211 595 τόνους ακατέργαστου αλουμινίου και 7 372 τόνους προϊόντων έλασης το 1987.

Στους υποτομείς τόσο του ακατέργαστου αλουμινίου όσο και των ημικατεργασμένων προϊόντων έλασης αλουμινίου υφίσταται ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών. Στον υποτομέα του ακατέργαστου αλουμινίου υπάρχουν δεκαέξι κύριοι παραγωγείς σε επτά κράτη μέλη, με εγκατεστημένο παραγωγικό δυναμικό περίπου 2,3 εκατομμυρίων τόνων. Κατά τα τέλη του 1988, η Alumina αποτελούσε τον μεγαλύτερο παραγωγό ακατέργαστου αλουμινίου στην Ιταλία και, ως προς το εγκατεστημένο δυναμικό, τον τρίτο κατά σειρά στην Κοινότητα.

Στον υποτομέα των ημικατεργασμένων έλασης αλουμινίου υπάρχουν 42 επιχειρήσεις στην Κοινότητα, οι οποίες το 1987 παρήγαγαν μεταξύ 2 και 2,2 εκατομμυρίων τόνων. Από αυτούς τους παραγωγούς επτά είναι εγκατεστημένοι στην Ιταλία και η παραγωγή τους κατά το 1987 ανήλθε σε 275 000 τόνους.

Όταν η χρηματοδοτική συνδρομή του κράτους ενισχύει τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων έναντι άλλων ανταγωνιστικών τους μέσα στην Κοινότητα πρέπει να θεωρηθεί ότι η συνδρομή αυτή θίγει τις άλλες επιχειρήσεις.

Κατά συνέπεια, η ενίσχυση την οποία η ιταλική κυβέρνηση αποφάσισε να χορηγήσει προς τις επιχειρήσεις Alumina και Comsal θα επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και θα νοθεύσει ή θα απειλήσει να νοθεύσει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1.

Οι εξεταζόμενες ενισχύσεις είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, διότι εχορηγήθηκαν κατά παράβαση όχι μόνο της γενικής απαγόρευσης να χορηγούνται ενισχύσεις χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση προς την Επιτροπή και χωρίς την έγκριση της τελευταίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, αλλά και κατά παράβαση της ειδικής απαγόρευσης προς την ιταλική κυβέρνηση να χορηγήσει περαιτέρω ενισχύσεις οποιασδήποτε μορφής προς τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου μέχρι το τέλος του 1988, όπως αναφερόταν στην απόφαση της Επιτροπής

της 17ης Δεκεμβρίου 1986. Με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή επέτρεπε τη χορήγηση μόνο ενίσχυσης ύψους 1 445 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας προς τις κρατικές βιομηχανίες αλουμινίου της Ιταλίας, θεωρώντας ότι μέχρι το τέλος του 1988 κάθε περαιτέρω ενίσχυση καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου από την Επιτροπή ύψους δεν θα ήταν δικαιολογημένη και, ως εκ τούτου, θα εθεωρείτο ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Η απόφαση αυτή της Επιτροπής δεν προσεβλήθη ποτέ από την ιταλική κυβέρνηση. Κατά συνέπεια, η απόφαση αυτή κατέστη οριστική και η απαγόρευση χορήγησης ενισχύσεων μέσα στο 1988 έπρεπε να τηρηθεί πλήρως από την ιταλική κυβέρνηση.

Με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η ιταλική κυβέρνηση οφείλει να εξαλείψει τα στοιχεία ενίσχυσης που εμπεριέχονται στα χορηγηθέντα προς την Alumina και την Comsal άτοκα δάνεια. Για τους ίδιους λόγους, τα δάνεια αυτά δεν είναι δυνατόν να μετατραπούν σε ίδια κεφάλαια,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι δύο ενισχύσεις με τη μορφή ατόκων δανείων μετατρέψιμων σε ίδια κεφάλαια και ανερχόμενων σε 70 και 30 δισεκατομμύρια λίρες Ιταλίας, τα οποία η ιταλική κυβέρνηση χορήγησε προς τις επιχειρήσεις Alumina και Comsal, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, δεδομένου ότι οι ενισχύσεις αυτές εχορηγήθησαν κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ και των όρων που τίθενται στην απόφαση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 1986.

Ως εκ τούτου, οι εν λόγω ενισχύσεις πρέπει να καταργηθούν και να επιστραφούν από τους αποδέκτες.

Η ιταλική κυβέρνηση δεν είναι δυνατόν να μετατρέψει σε ίδια κεφάλαια τα δύο δάνεια των 70 και 30 δισεκατομμυρίων λιρών Ιταλίας.

Άρθρο 2

Η ιταλική κυβέρνηση ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 24 Μαΐου 1989.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος